

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра освітології та психолого-педагогічних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«__» _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методичний супровід консультативної діяльності з практикумом
для студентів

спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки

освітнього рівня: другого (магістерського)

освітньо-наукової програми: 011.00.04 Освітній дизайн і коучинг в
освіті дорослих

Київ – 2023

Розробник:

Леонтєва Інна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Леонтєва Інна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри освітології та психолого-педагогічних наук
Протокол від 07 вересня 2023 року № 2

Завідувач кафедри

Людмила ХОРУЖА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 011.00.04 Освітній дизайн і коучинг в освіті дорослих

Гарант освітньо-професійної програми 011.00.04 Освітній дизайн і коучинг в освіті дорослих

Вікторія ЖЕЛАНОВА

Робочу програму перевірено

«__» _____ 2023 р.

Заступник декана _____ Леся КУЗЕМКО

Пролонговано

на 202_ /202_ _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__ /20__ _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__ /20__ _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__ /20__ _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__ /20__ _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
<i>Методичний супровід консультативної діяльності з практикумом</i>		
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	2	
Семестр	3	
Кількість змістових модулів з розподілом	1	
Обсяг кредитів	6	
Обсяг годин, в тому числі:	180	
Аудиторні	48	
Модульний контроль	12	
Семестровий контроль	Залік	
Самостійна робота	120	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування компетентностей щодо надання освіти дорослим, пов'язаних, зокрема, з консультуванням та методичним супроводом фахівців в межах їх траєкторій професійного розвитку.

Завдання навчальної дисципліни сприяти формуванню:

– *інтегральної компетентності*, яка виявляється у здатності розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук, освітнього менеджменту та освітньої практики;

– *додаткових спеціальних (фахових) компетентностей (ДСК)*, які виявляються у:

ДСК 3. здатності аналізувати та об'єктивно оцінювати потреби споживачів освітніх послуг щодо їх професійного розвитку, розроблення внутрішніх документів закладу освіти, освітніх програм, навчальних програм з навчальних предметів (інтегрованих курсів) з використанням методик, інструментів і технологій необхідних для досягнення поставлених цілей

ДСК 5 - здатності здійснювати моніторинг та оцінку якості консультативної діяльності в різних освітніх інституціях.

3. Результати навчання за дисципліною:

ДНР 1 - уміння здійснювати фасилітаційний вплив на окремих осіб і групи, спрямовуючи їх зусилля на досягнення цілей професійного розвитку; здійснювати управлінський вплив на особистість фахівця та/або професійний колектив й прогнозувати його наслідки;

ДНР 2 - уміння консультувати педагогічних працівників щодо вирішення проблем та подолання ускладнень професійної діяльності, вироблення власної

професійної позиції, вибору альтернатив професійної діяльності та розвитку, їх практичної реалізації;

ДНР 3 - уміння використовувати різні інструментальні засоби для вивчення потреб цільової аудиторії у професійному розвитку; розробляти освітні курси від задуму до навчально-методичного їх забезпечення, консультувати фахівців щодо створення відкритого освітнього простору, сприятливого для досягнення запланованих результатів навчання;

ДРН 4 - Демонструвати уміння добирати та/або розробляти інструменти моніторингу та оцінки якості консультативної діяльності, здатність до планування та прогнозування траєкторії консультативної діяльності, збору, реєстрації та аналізу інформації щодо консультативної діяльності за визначеними індикаторами;

4. Структура програми навчальної дисципліни

Тематичний план навчальної дисципліни (для денної форми навчання)

№ п/п	Назви теоретичних розділів, тем	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Самостійна робота	Модульний контроль
1.	Вступ. Методичний супровід: поняття, педагогічні цілі й завдання, основні форми та напрями.	30	6	2		4	24	
2.	Педагогічне консультування як професійна діяльність. Сутнісні характеристики науково-методичного супроводу професійної діяльності педагогів	32	8	2		6	24	
3.	Організація та проведення консультування педагогічних працівників з питань планування та визначення траєкторії їх професійного розвитку	40	12	2	4	6	24	4
4.	Організація та проведення консультування педагогічних працівників щодо особливостей організації освітнього процесу у закладах освіти за різними формами, у тому числі з використанням технологій дистанційного навчання	38	10	2	2	6	24	4
5.	Організація та проведення консультування педагогічних працівників щодо впровадження різних підходів й нових освітніх технологій до навчання здобувачів освіти	40	12	2	4	6	24	4
Разом		180	48	10	10	28	120	12

5. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Вступ. Методичний супровід: поняття, педагогічні цілі й завдання, основні форми та напрями.

Поняття методичного супроводу. Структура методичного супроводу освітньої діяльності. Стадії реалізації методичних програм. Форми і напрями програмно-методичного супроводу.

Феномен консультаційної культури. Типи, структура й моделі професійного консультування. Теорії психологічного консультування й психотерапевтичної допомоги як джерело науково-педагогічного знання про процес супроводу. Концепція супроводу і професійного консультування педагога.

Основні поняття: методичний супровід, методична програма супроводу, консультування, професійне консультування.

Лекція 1. Вступ. Методичний супровід: поняття, педагогічні цілі й завдання, основні форми та напрями.

Семінарське заняття 1. Методичний супровід в консультаційній діяльності

Семінарське заняття 2. Феномен консультаційної культури: спільні й відмінні риси психологічного, соціального та педагогічного консультування

Тема 2. Педагогічне консультування як професійна діяльність. Сутнісні характеристики науково-методичного супроводу професійної діяльності педагогів

Поняття педагогічного консультування, його сутність і специфічні риси. Головні цілі, принципи і завдання педагогічного консультування. Сучасні напрями педагогічного консультування. Типові запити на консультування у сфері освіти. Вимоги до особистості та професійної готовності консультанта. Якості ефективного консультанта. Центри професійного розвитку педагогічних працівників. Консультант Центру професійного розвитку педагогічних працівників: посадові обов'язки, нормативне забезпечення діяльності, вимоги до особистості.

Особливості педагогічної діяльності (гетерогенність, ситуаційність, діяльність в умовах невизначеності, необхідність поєднання адаптивного та інноваційного реагування, реалізація внутрішнього плану надлишкових можливостей), що впливають на вироблення та реалізацію стратегій неперервного професійного супроводу. Теоретичний аналіз професійної діяльності педагогів і проблеми методичного супроводу. Сутнісні характеристики й основні види науково-методичного супроводу педагогів. Ситуації професійних утруднень в діяльності педагогів.

Основні поняття: педагогічне консультування, науково-методичний супровід професійної діяльності, Центри професійного розвитку, ситуації професійних утруднень в діяльності педагогів

Лекція 2. Педагогічне консультування як професійна діяльність. Сутнісні характеристики науково-методичного супроводу професійної діяльності педагогів.

Семінарське заняття 3. Вимоги до особистості та професійної готовності консультанта. Якість ефективного консультанта.

Семінарське заняття 4. Супровід діяльності Центрів професійного розвитку педагогічних працівників

Семінарське заняття 5. Зміст та особливості діяльності консультантів у Центрах професійного розвитку педагогічних працівників

Тема 3. Організація та проведення консультування педагогічних працівників з питань планування та визначення траєкторії їх професійного розвитку

Планування і визначення траєкторії професійного розвитку педагогічних працівників: меморандуми про співпрацю, програми підвищення кваліфікації, щоденники професійного розвитку, анкети самооцінювання, веб-ресурси. Професійні межі в консультуванні. Стандарти консультування. Форми індивідуального консультування. Моделі консультування (кризова, інформаційно-мотиваційна, «рівний-рівному», соціально-педагогічне, орієнтоване на вирішення завдань). Технологія індивідуального консультування педагогічних працівників. Етапи проведення консультації (підготовчий, діагностичний, корекційний (реорієнтаційний) контрольний (завершальний)). Техніки ефективного спілкування під час консультації (за Джеймсом Боргом). Моделі методичного супроводу педагогів (компліментарна, витісняюча, короткотривалий супровід, довготривалий супровід). Індивідуальний стиль методичного супроводу педагога

Лекція 3. Організація та проведення консультування педагогічних працівників з питань планування та визначення траєкторії їх професійного розвитку

Семінарське заняття 6. Професійні межі в консультуванні. Стандарти консультування. Форми і моделі консультування.

Семінарське заняття 7. Етапи проведення консультації (підготовчий, діагностичний, корекційний (реорієнтаційний) контрольний (завершальний)). Техніки ефективного спілкування під час консультації (за Джеймсом Боргом).

Семінарське заняття 8. Визначення запиту клієнта, ознаки неправдивого запиту, відмінність між запитом та скаргою.

Практичне заняття 1. Технологія індивідуального консультування педагогічних працівників.

Практичне заняття 2. Використання технік консультування на різних етапах консультативного процесу (сесії).

Тема 4. Організація та проведення консультування педагогічних працівників щодо особливостей організації освітнього процесу у закладах освіти за різними формами, у тому числі з використанням технологій дистанційного навчання

Мета та завдання групового консультування. Переваги та недоліки групового консультування. Принципи, необхідні для успішної та плідної роботи освітян у професійних спільнотах. Основні методи групового консультування. Ситуації професійних утруднень/розвитку педагогів (ситуація «проблема», ситуація «задача», ситуація «самовизначення», ситуація «програма», ситуація «експертиза»). Особливості групового консультування педагогів в ситуаціях професійних утруднень. Форми та напрями консультативного супроводу групи (модератор-консультант, супервізор).

Сучасні підходи до організації освітнього процесу в закладах освіти. Особливості організації освітнього процесу у закладах освіти за різними формами, у тому числі з використанням технологій дистанційного навчання.

Лекція 4. Особливості групового консультування педагогів в ситуаціях професійних утруднень Модерування як вид і технологія супроводу професійної діяльності.

Семінарське заняття 9. Консультування та координація діяльності професійних спільнот педагогів.

Семінарське заняття 10. Онлайн-консультування педагогічних працівників.

Семінарське заняття 11. Педагогічний коучинг як технологія професійного розвитку педагогів

Практичне заняття 3. Коучинг як процес підтримки та розвитку нових моделей поведінки педагогів в освітньому середовищі: техніки (інструменти) коучингу.

Тема 5. Організація та проведення консультування педагогічних працівників щодо впровадження різних підходів та нових освітніх технологій навчання здобувачів освіти

Сутнісні характеристики й методичний супровід консультування з проблем навчання. Підвищення рівня індивідуальної та корпоративної дидактичної компетентності педагога як мета педагогічного консультування.

Інтегративна модель індивідуальної дидактичної компетентності педагога (концепція «Я-педагог», інформаційно-інструментальна готовність до організації дидактичного процесу, професійно-діяльнісна свідомість). Рівні розвитку індивідуальної дидактичної компетентності педагога: репродуктивний, евристичний, креативний. Співвідношення рівнів індивідуальної дидактичної компетентності, типу рефлексії, моделі й змісту консультування.

Основні підходи щодо розвитку корпоративної дидактичної компетентності педагога: 1) витісняюча модель супроводу професійної діяльності; 2) формування корпоративної культури й організаційний розвиток; 3) нарощування внутрішніх конкурентних переваг.

Консультування педагогічних працівників щодо впровадження різних підходів (компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного, інтегрованого, інклюзивного) до навчання здобувачів освіти. Консультування

педагогічних працівників щодо впровадження нових технологій навчання здобувачів.

Лекція 5. Організація та проведення консультування педагогічних працівників щодо окремих аспектів організації освітнього процесу.

Семінарське заняття 12. Сутнісні характеристики й методичний супровід консультування з проблем навчання. Класифікація запитів у сфері педагогічного консультування (супровід здобувача освіти в освітньому процесі; надання консультаційних послуг різним суб'єктам соціуму, які задіяні в освітньому процесі; науково-методичний супровід професійної діяльності керівників закладів освіти і педагогічних працівників).

Семінарське заняття 13. Підвищення рівня індивідуальної та корпоративної дидактичної компетентності педагога як мета педагогічного консультування.

Семінарське заняття 14. Основні підходи щодо розвитку корпоративної дидактичної компетентності педагога.

Практичне заняття 4. Консультування педагогічних працівників щодо впровадження різних підходів (компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного, інтегрованого, інклюзивного) до навчання здобувачів освіти

Практичне заняття 5. Консультування педагогічних працівників щодо впровадження нових технологій навчання здобувачів.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Види діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	МОДУЛЬ 1	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5
Відвідування семінарських занять	1	14	14
Робота на семінарському занятті	10	14	140
Відвідування практичних занять	1	5	5
Робота на практичному занятті	10	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25
Виконання модульної роботи	25	6	150
Разом		39	389
Розрахунок коефіцієнту $389/100=3.89$			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми та завдання для самостійної роботи	Кількість	
		годин	балів
1	Складіть список джерел до курсу "Методичний супровід консультативної діяльності з практикумом"	24	5
2	Підберіть систему завдань (не менше 5) для розвитку у майбутніх педагогів-консультантів уміння використовувати різні інструментальні засоби вивчення потреб цільової аудиторії з професійного розвитку	24	5
3	Підберіть систему завдань (не менше 5) для розвитку у майбутніх педагогів-консультантів уміння розробляти внутрішні документи закладу освіти (освітні програми, програми навчальних курсів з використанням методик, інструментів і технологій	24	5

	необхідних для досягнення поставлених цілей)		
4	Дослідити календар заходів Центру професійного розвитку педагогічних працівників міста Києва , взяти участь в одному із заходів (надати звіт)	24	5
5	Пройти на відкритому ресурсі edera безкоштовний онлайн-курс із професійного розвитку та наставництва « Вчителі 2.0 » (https://study.ed-era.com/uk/courses/course/2950) (надати сертифікат)	24	5
	Всього	120	25

Критерії оцінювання самостійної роботи		Кількість балів
1.	Своєчасність виконання роботи	1
2.	Презентація роботи (оригінальність, логіка викладу, чіткість, доказовість)	2
3.	Різноманітність використаних джерел	2

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання (для денної форми навчання)

Модульний контроль здійснюється у формі модульної контрольної роботи.

Кількість балів	Характеристика
20 - 25	модульна контрольна робота характеризується відсутністю помилок, що засвідчує про сформовані вміння та міцні знання матеріалу, які складають зміст модуля
15 - 19	у модульній контрольній роботі наявні незначні помилки
9 - 14	у модульній контрольній роботі наявні суттєві помилки, частину з яких студент спроможний усунути у разі незначної допомоги викладача
0 - 8	у роботі наявні суттєві помилки; студент потребує постійного роз'яснення викладача, щоб усунути виявленні помилки

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестрове оцінювання здійснюється у формі заліку.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Рейтингова оцінка	Критерії оцінювання
90-100	A	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
82-89	B	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
75-81	C	
69-74	D	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
60-68	E	
35-59	FX	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.
0-34	F	Студент неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ЗВО без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

7. Навчально-методична карта дисципліни «Методичний супровід консультативної діяльності з практикумом»

Разом: 120 год., лекції – 10 год., практичні заняття – 10 год., семінарські заняття – 28 год., модульний контроль – 12 год., самостійна робота – 120 год.

Модулі	Методичний супровід консультативної діяльності з практикумом																												
К-ть балів за модуль	389 балів																												
Лекції	1		2			3		4		5																			
Теми лекцій	Л1.1. Вступ. Методичний супровід: поняття, педагогічні цілі й завдання, основні форми та напрями (1 бал)		Л1.2. Педагогічне консультування як професійна діяльність. Сутнісні характеристики науково-методичного супроводу професійної діяльності педагогів (1 бал).			Л1.3. Організація та проведення консультування педагогічних працівників з питань планування та визначення траєкторії їх професійного розвитку (1 бал)		Л1.4. Організація та проведення консультування педагогічних працівників з питань планування та визначення траєкторії їх професійного розвитку (1 бал)		Л1.5. Організація та проведення консультування педагогічних працівників з питань планування та визначення траєкторії їх професійного розвитку (1 бал)																			
Теми практичних занять						П1.1. Технологія індивідуального консультування педагогічних працівників (11 балів)		П1.2. Використання технік консультування на різних етапах консультативного процесу (сесії) (11 балів)		П1.3. Коучинг як процес підтримки та розвитку нових моделей поведінки педагогів в освітньому середовищі: техніки (інструменти) коучингу (11 балів)		П1.4. Консультування педагогічних працівників щодо впровадження різних підходів (11 балів)		П1.5. Консультування педагогічних працівників щодо впровадження нових технологій навчання здобувачів (11 балів)															
Теми семінарських занять	С.1. Методичний супровід в консультативній діяльності (11 балів)		С.2. Феномен консультативної культури: спільні й відмінні риси психологічного, соціального та педагогічного консультування (11 балів)			С.3. Вимоги до особистості та професійної готовності консультанта. Якість ефективного консультанта (11 балів)а		С.4. Супровід діяльності Центрів професійного розвитку педагогічних працівників (11 балів)		С.5. Зміст та особливості діяльності консультантів у Центрах професійного розвитку педагогічних працівників (11 балів)		С.6. Професійні межі в консультуванні. Стандарти консультування. Форми і моделі консультування (11 балів)		С.7. Етапи проведення консультації (11 балів)		С.8. Визначення запиту клієнта, ознаки неправдивого запиту, відмінність між запитом та скаргою (11 балів)		С.9. Консультування та координація діяльності професійних спільнот педагогів (11 балів)		С.10. Онлайн-консультування педагогічних працівників (11 балів)		С.11. Педагогічний коучинг як технологія професійного розвитку педагогів (11 балів)		С.12. Сутнісні характеристики й методичний супровід консультування з проблем навчання. Класифікація запитів у сфері педагогічного консультування (11 балів)		С.13. Підвищення рівня індивідуальної та корпоративної дидактичної компетентності педагога як мета педагогічного консультування (11 балів)		С.14. Основні підходи щодо розвитку корпоративної дидактичної компетентності педагога (11 балів)	
Робота на семінарських заняттях	22 бали		33 бали			33 бали		33 бали		33 бали																			
Самостійна робота	5 балів		5 балів			5 балів		5 балів		5 балів																			
Модульний контроль	МК 1,2 (50 балів)					МК 3,4 (50 балів)					МК 5,6 (50 балів)																		

8. Рекомендовані джерела до курсу

Основні:

1. Консультуємо та створюємо професійні спільноти: путівник для консультантів центрів професійного розвитку педагогічних працівників / Н. Кипиченко, О. Федоренко. Київ, 2022. 42 с.
2. Саюк В. І. Педагогічне консультування як професійна діяльність : методичні рекомендації / В. І. Саюк. – К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. – 24 с.
3. Створюємо центр професійного розвитку педагогічних працівників у громаді: дорожня карта для засновників / Н. Кипиченко, О. Король, І. Новик, О. Федоренко. Київ, 2022. 68 с.
4. Супровід діяльності центрів професійного розвитку педагогічних працівників: керівництво для тренерів: навч.-метод. посібник. Київ. 2021. 132с.

Допоміжні:

1. Марченко О. С. Консультативний менеджмент: конспект лекцій для студентів другого (магістерського) освітньо-кваліфікаційного рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» фінансово-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 62 с.
2. Новик І., Венгловська О. Кейс для педагога-наставника. Київ. УІРО.2023. 30 с.
3. Онлайн-заняття для молоді: від старту до фінішу / Неля Лебідь, Юлія Бреус. - Дніпро, 2021. - 63 с.
4. Освітні тренди професійного розвитку педагогічних працівників в умовах неформальної освіти: збірник навчально-методичних матеріалів для педагогічних працівників. КНИГА 1 / під редак. І. З. Даньків. — Ужгород, ЦПРПП, 2021, - 207 с.
5. Посібник для фахівців з освіти дорослих / Томс Урдзе (Toms Urdze). – Київ, ТОВ «Золоті Ворота»,– 84 с.
6. Сидоренко В.В. Педагогічний коучинг як інноваційна технологія науково-методичного супроводу професійно-особистісного розвитку вчителя в системі післядипломної освіти / В.В. Сидоренко // Наукова скарбниця освіти Донеччини. – Донецьк. – 2014. – № 3 (14). – С. 13-19.
7. Сидоренко В.В. Інноваційні напрями науково-методичного супроводу професійного розвитку педагогічних працівників у системі післядипломної освіти / В. Сидоренко // Інформаційний збірник для директора школи та завідуючого дитячим садком. – К.: РА «Освіта України». – 2016. – № 7-8(48). – С. 22-29.

Електронні джерела:

1. Міщенко С. Г. Методичний супровід професійного зростання викладача / С. Г. Міщенко // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда

- Нобеля. Серія : Педагогіка і психологія. - 2016. - № 2. - С. 238–243. -
Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vduer_2016_2_40
2. Сидоренко В.В. Науково-методичний супровід професіогенезу педагогічних працівників: інноваційні напрями, функції, акметехнології.
Режим доступу: http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/pislya_dypлом_osvina/2_2016/%D0%A1%D0%98%D0%94%D0%9E%D0%A0%D0%95%D0%9D%D0%9A%D0%9E.pdf
3. Щоденник професійного розвитку. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1hFoiC2LaKlySVEsgWr48gxBa-WLk67Au/view>
4. «Супервізія: професійна підтримка і професійний розвиток педагогів».
Режим доступу: <http://barna-consult.com/wp-content/uploads/2021/10/Superviziya-Poradnyk-VF-Krok-za-krokom.pdf>
5. Приклад програми професійного консультування для училищ з пропозиціями сценаріїв. Режим доступу: <https://assets.theworkademy.com/workspace-assets/116/files/a5766030-d998-49c5-8704-bd7e7eb9f9c0.pdf>
6. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/672-2020-%D0%BF#n10>
7. <http://sklinternational.org.ua/wp-content/uploads/2021/05/TPD.pdf>
8. Кращі практики управління освітою в громадах
<http://wiki.sklinternational.org.ua/>
9. www.edway.in.ua.
10. <https://nus.org.ua/articles/yakymy-mayut-buty-tsentry-profesijnogo-rozvytku-pedagogiv-novi-zavdannya-j-funktsiyi/>
11. <https://naurok.com.ua/post/7-idey-dlya-proektuvannya-traektorii-profesijnogo-rozvytku-pedagogiv>
12. https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/ramka_bezperernogo_profesijnogo_rozvytku_vchyteliv.pdf